

A rendezvény támogatói:

SASHEGYI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.
MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET BÖRZSÖNYI HELYI CSOPORT
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KEREKES BARNABÁS

A verseny döntő fordulójának körzeti szervezői:

Budapest: Dél-Buda: CSANÁDY SZILVIA (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Dél-Pest: NAGY PÉTER (Budapesti Fazekas Mihály Ált. Isk. és Gimn.)

Észak-Buda: BICZÓ ILDIKÓ (Veres Péter Gimnázium)

Észak-Pest: KOVÁCSNÉ FÓNAGY MARGIT (Karinthy Frigyes ÁMK Ált. Iskola)

Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)

Pest megye – kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)

Pest megye – nyugat: SÜVEGES-SZABÓ MARIANNA (Baár-Madas Ref. Gimn., Budapest)

Hunnia-Dél: KNÓDEL ÉVA (Kecskeméti Belvárosi Zrínyi Ilona Ált. Iskola, Kecskemét)

Hunnia-Észak: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc MAKTN. Ált. Iskola, Miskolc)

Pannónia-Dél: NAGY ZOLTÁNNÉ (Toldi Lakótelepi Általános Iskola, Kaposvár)

Pannónia-Észak: KISS ZITA (Hétvezér Általános Iskola, Székesfehérvár)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI TERMÉSZETTUDOMÁNYI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2025/26. ORSZÁGOS DÖNTŐ 4. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

JACZENKÓ EDIT általános iskolai tanár
KARÁCSONYI VIRÁG középiskolai tanár
VARGA-UMBRICH KÁROLY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

DR: KOVÁCS ORSOLYA középiskolai tanár
KEMENES ANNA középiskolai tanár
MERÉNYI MÁRTA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LÖRINCZ RÉKA ERZSÉBET középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/termtud>

A megoldást a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Melyik állat családja valamely tagjának nevét tudjátok kirakni a felsorolt szótagokból?
BI, JÓ, LYÖK, KA, KÖ, LÁR, SU, SZÚ, TA, TO
(A) vörös róka (B) sárgarigó (C) dámszarvas (D) orrszarvúbogár (E) őz
- Mely válaszlehetőségben szereplő kifejezések tartozhatnak ugyanahhoz az állatfajhoz?
(A) Ragadozó; állandó madár; nősténye nagyobb a hímnél; tojásai pöttyössek; kedveli a fenyveseket.
(B) A him és a nőstény is agancsot visel; kérődző; párosujjú patás; legnagyobb testű szarvasfajunk.
(C) Őshonos fajfajunk; hazánkban 600 m felett fordul elő; makktermése van; levele karéjos; törzse sima, szürke.
(D) Kotorékban él; mellkasa, hasa fehér; települések közelében is gyakori; emlőállat; főleg alkonyatkor és éjjel aktív.
(E) Barna színű; lárvái két évet a föld alatt töltenek; teljes átalakulással fejlődik; sünök, vakondok tápláléka.
- Mely vármegyékben lakó gyerekek játszhatnak a Duna jobb partján a vármegyehatár és a folyó átlépése nélkül?
(A) Somogy (B) Tolna (C) Nógrád (D) Békés (E) Komárom- Esztergom
- Mivel etethetjük télen a madáretető látogatóit?
(A) olajos magvakkal (kivéve ha szózott, pörkölt, vagy avas)
(B) gyümölcsökkel (alma, körte, bogyósok)
(C) száraz kenyérrel, péksüteménnyel
(D) húsipari termékekkel (szalámi, sós szalonna)
(E) állati zsiradékkal (faggyú, zsírszalonna, vaj)
- Jelöljétek a hazánkban vadon előforduló kétélűeket!
(A) zöld levelibéka (B) lábatlan gyík (C) foltos szalamandra
(D) mocsári teknő (E) alpesi gőte
- Melyik nagytájunkon található a legkevesebb és melyiken a legtöbb a felsorolt földrajzi helyek közül? Jelöljétek a két kérdéses nagytájat!
Mezőföld, Gerecse, Szigetköz, Bükk, Pilis, Mecsek, Börzsöny, Velencei-tó, Soproni-hegység, Fertő-tó, Hortobágy, Vértes, Zempléni-hegység, Tisza-tó, Bakony, Kiskunság, Kőszegi-hegység
(A) Alföld (B) Dunántúli-dombság (C) Dunántúli-középhegység
(D) Kisalföld (E) Északi-középhegység

- A felsoroltak közül hány fajjal találkozhatunk jellemzően télen a madáretetőknél?
csuszka, vörösbegy, füstifecske, őszapó, kék cinke, házi veréb, erdei pinty, tengelic, fekete rigó, fülemüle, meggyvágó, nagy fakopáncs, zöldike, sárgarigó
(A) legalább 7 (B) legalább 8 (C) legalább 9 (D) legalább 10 (E) legalább 11
- Milyen színnel jelölt turistaútvonalak keresztezhetik egymást Magyarországon?
(A) piros és kék (B) kék és sárga (C) zöld és barna
(D) kék és zöld (E) kék és barna
- Az alább felsorolt gyümölcsök, zöldségek mindegyikéhez köthető egy-egy magyar táj, város: szőlő, dió, dinnye, hagyma, paprika. A válaszlehetőségek közül melyiknek nincs párja a fenti felsorolásban?
(A) makói (B) vecsési (C) kalocsai (D) tokaji (E) hevesi
- Melyik madárra találtok igaz állítást az alábbiak közül?
Fokozottan védett faj. Szívesen költ varjak fészében. Vártamadár. Sokszor a gulipán társaságában költ. Előszeretettel bujkál a sűrű nádasban, de csilingelő hangja elárulja jelenlétét.
(A) 2020. év madara (B) 2021. év madara (C) 2022. év madara
(D) 2023. év madara (E) 2024. év madara
- Mi igaz 2019. év madarára?
(A) Fokozottan védett. (B) Afrikában telel.
(C) Kis talajméltyedésben fészkel. (D) Fő táplálékát vízirovarok alkotják.
(E) Korán, februárban érkezik hazánkba.
- Alább négy felszínforma nevének a mássalhangzóit adtuk meg összekeverve.
a) GMSHSGYG b) MBDGS c) PKZHSGSY d) FLLD
Ha megfejtettétek, hogy melyek ezek, jelöljétek meg azokat, amelyekhez helyes tengerszint feletti magasságokat rendeltünk!
(A) a: 1000 m felett (B) b: 200-500 m között (C) c: 500-1000 m között
(D) d: 0-200 m között (E) Az előzőek mindegyike helyes.
- Magyarország vármegyéi közül sorolunk fel néhányat:
1. Veszprém 2. Heves 3. Borsod-Abaúj-Zemplén 4. Fejér
5. Jász-Nagykun-Szolnok 6. Pest 7. Komárom-Esztergom 8. Nógrád
Melyik válaszlehetőségre igaz, hogy bármely két egymást követő vármegye szomszédos?
(A) 7-1-4 (B) 8-2-3 (C) 6-2-5 (D) 6-8-4 (E) 3-2-5